

Da tyskerne blev snydt

af Karl A. F. Klausen

En af de vellykkede sabotagehandlinger under Besættelsen var bombningen af fire togvogne i Thisted 22. marts 1945. De var lastet med 18-20.000 liter benzin, en større del havde oprindeligt været skjult i tønder og gravet ned til brug for modstandsbevægelsen, men var nu faldet i tyskernes hænder – så længe det varede. Forfatteren til denne artikel var som dreng i Thisted i 1940'erne tæt på begivenhederne.

I Historisk Årbog for 1995 skrev Chr. Houmark Hammer en artikel med overskriften »Da den dyrebare benzin gik op i røg«. Siden jeg læste den artikel, har jeg tit tænkt på, om årbogen måske kunne bruge mine iagttagelser fra denne dag. Nu har jeg skrevet dem ned.

Jeg stod ikke som Hammer i Stagstrup og så røgfanen og hørte eksplosionen – jeg stod sammen med nogle venner på Dragsbækvej, da det skete, hørte braget og så røgskyen. Mine venner og jeg fik fyret op under kedlerne og løb alt, hvad vi kunne ned på Strandstien, hvor røgen kom fra. Vi løb på den nederste strandsti og fortsatte op over overskæringen til den øverste.

På banelinien mødte vi lokomotivføreren, som jeg kendte, han boede få huse fra min bopæl. Han var vist lidt chokeret. Her fik vi så først at vide, hvad der var sket. Da vi kom frem til de bombede togvogne, var tyskerne ankommet og havde afspærret området. De råbte og skreg og var ikke glade for de mange tilskuere, de svingede med geværer og maskinpistoler. Ingen kunne forstå dem, eller ville ikke, jeg kunne i hvert fald ikke, så de blev ignoreret.

Benzinen var sprøjtet ud i fjorden og brændte på vandoverfladen, den havde også ramt stakittet ind til Søndre Kirkegård, så det blev brændt af. Da vi havde kigget lidt på det, fik vi øje på en dame, der fægtede med arme og ben, det var fru Palæ Thomsen (Olga Thom-

sen, indehaver af en af byens biografer, red.) der også skulle kigge på og give sit besyv med. Hun gik nu hen til stien mod missionshuset, vi fulgte med, for når fru Thomsen var tilstede, så var festen nok ikke forbi endnu. Og det var den heller ikke, for på vejen talte en noget høj-røstet fru Thomsen med andre tilskuere. »Det havde tyskerne rigtig godt af«, erklærede hun, hvilket resulterede i, at en tysker-håndlanger bagved trak sin pistol og stak den op i næsen på hende. Det skulle han vist aldrig have gjort. Biografdirektøren blev meget ophidset, så »idioten«, som hun karakteriserede ham, fik læst og påskrevet. Nogle tyske soldater med geværer så grinende til, og det endte da også med, at »idioten« trak sig tilbage; han kunne vist ikke vente den hjælp fra tyskerne, han måske havde regnet med.

Her kunne episoden være endt med fru Thomsen som sejrherre, det gjorde den nu ikke, for et par dage efter blev hun arresteret og sat i arresten i tyskernes hovedkvarter i Dragsbæk. Her gjorde hun sig så meget utilbens, at tyskerne blev trætte af hende. Betingelsen for hendes løsladelse var imidlertid en aftale om, at hun skulle stille Palæ Teatret til rådighed til filmforevisning i dagtimerne for de tyske soldater.

Det kunne så have været slutningen på flere overgreb på fru Thomsen, men vi var jo tæt på Befrielsen, og som mange sikkert endnu hu-

Mange thistedboer fulgte begivenhederne omkring Strandstien i marts 1945. For børnene var det ligefrem spændende. En af de tililende havde fotoapparatet med og tog dette usædvanlige billede med den tykke røgfane i baggrunden, børnene forrest (der også var optaget af fotografen!) og øverst ses tyske soldater. (Lokalhistorisk Arkiv for Thisted Kommune).

sker, var der flere thistedboer, der nu, da faren var ved at være drevet over, meldte sig til modstandsbevægelsen. Og nogle af dem skulle ud at promovere sig i befrielsesdagene og være med ved anholdelser af tyskvenlige samt såkaldte »feltmadrasser«; de var også med til at hente fru Thomsen, der blev indsat i lejren på Fårtoftvej. Historien gentog sig her. Fru Thomsen gjorde sig umulig – og blev sendt hjem.

Jeg husker ikke, om der kom et retsligt efterspil, det gjorde der måske, men mange af de sager, der blev afprøvet i byretten, løb ud i sandet; der var ikke nok kød på dem.

Apropos benzin-eksplosionen. Ingeniør Poul Vestergaard blev som oplyst i Hammers artikel tvunget til at påvise steder, hvor der af modstandsbevægelsen var gravet benzin ned, og hvad der blev fundet – ja, det var dén benzin, der blev bombet på havnebanen. Et sted holdt han tæt med – det var hjemme i Vestergaards egen have. Vi var nogle kamme-

rater, der ofte legede her sammen med sønnen Mogens. Efter krigen opdagede vi, at vi havde løbet rundt og leget oven på den nedgravede benzin. Nogen af os havde godt nok bemærket, at der havde været gravet, men vi fik at vide, at det var fordi, der skulle sættes kartofler til foråret, så det gik i glemmebogen.

En anden lille historie, som ikke har noget med benzin at gøre: Mogens og jeg fik en dag øje på et stykke snor, der stak ud fra en rotterist, vi hev og sled i snoren, men kunne ikke få den ud. Det var vist godt det samme – for efter krigen fik vi at vide, at der i den anden ende havde været en kasse ammunition.

Karl A. F. Klausen, Kastrup
Født 1934 i Thisted, hvor faderen var sparekassedirektør. Uddannet maskinarbejder.